

Ви тримаєте у руках двадцять четвертий випуск бюлетеня нашого Проекту!

Проект економічного розвитку громади (ПЕРГ) фінансується Канадською агенцією міжнародного розвитку (КАМР), його менеджмент здійснює Канадське бюро міжнародної освіти (КБМО). Проект ЕРГ був розпочатий у січні 2004 р. і буде завершений у грудні 2007 р.

Ось і підійшов до завершення Проект економічного розвитку громади. Протягом чотирьох років представники українських громад та НДО, органів влади, бізнесу від Закарпатської, Черкаської та Львівської областей а також викладачі двох університетів проходили спільне навчання, знайомились із економічним розвитком громади в інших країнах (Канада, Польща, Словаччина), обмінювались досвідом та шукали власні шляхи економічного розвитку громади.

У цьому номері партнери ПЕРГ діляться своїми враженнями від участі у проекті, аналізують результати, яких вдалось досягнути за цей період.

Ольга Рекун, виконавчий директор громадської організації „Товариство фахівців з промислового менеджменту”, м.Черкаси:

– Проект економічного розвитку громади – це одна з перших ініціатив в Україні загальнонаціонального рівня, і ми раді, що мали можливість взяти у ньому участь. Для нашої організації, і для мене зокрема, найціннішим є практичний досвід, з яким я мала можливість ознайомитись під час стажування в Канаді та Польщі. Окрім того, надзвичайно важливим було об'єднання зусиль університетів та громад, оскільки практичні кроки в реалізації ПЕРГ не можуть бути реалізовані без належного навчального компоненту. На сьогодні ми активно передаємо отримані знання в рамках ПЕРГ для інших громад та організацій, і бачимо, що інтерес до економічного розвитку громади постійно зростає. Підтвердженням цього є збільшення на Черкащині за останні роки кількості кооперативів, соціальних підприємств, активніше до цих процесів залучається місцевий бізнес та влада. Для нас також важливою є налагоджена співпраця із іншими громадами в Україні, ми плануємо не лише підтримувати ці зв'язки, але й активно їх розвивати.

Василь Щекун, регіональний координатор ПЕРГ на Стрийщині, Львівська обл.:

– Безперечно, що результат роботи Проекту економічного розвитку громади є великим, і я б хотів наголосити на кількох основних аспектах:

1) Важливим є те, що ПЕРГ підтримав ініціативи в регіоні, де громади вже були готовими до реалізації проектів, а також вже мали попередні напрацювання;

2) ПЕРГ став поштовхом до інституалізації процесу економічного розвитку громади, зокрема, був створений ряд нових організацій в громадах, при університетах були відкриті центри економічного розвитку громади, активно почався процес започаткування соціальних підприємств. Наприклад, на Стрийщині ми створили Агенцію регіонального розвитку „Перспектива Стрищини”.

3) Проект дав нам можливість співпрацювати із різними регіонами України, що сприяє активному поширенню філософії економічного розвитку громади. В результаті сформувалась мережа зв'язків між організаціями, яка постійно розширюється.

Галина Таран, директор історико-культурного заповідника м. Кам'янка, Черкаська обл.:

– Проект дав для розвитку нашої громади дуже багато, зокрема, це навчання, знайомство із успішними українськими громадами. Це дало можливість нашій громаді більше згуртуватись, запровадити перші ініціативи з економічного розвитку громади. На сьогодні ми більше впевнені у своїх силах, розуміємо, що спільними зусиллями громада, навіть за невеликої фінансової підтримки, спроможна вирішувати проблеми. Ми також бачимо необхідність у створенні більшої кількості соціальних підприємств, які будуть працювати на розвиток громади. Наші перші ініціативи з економічного розвитку громади були доволі невеликими, однак їх успішний результат стимулює до наступних кроків. Ми навчилися готувати бізнес-план, більш активно лобіюємо інтереси громади, тісніше співпрацюємо із мерією, залучаємо керівників місцевих підприємств для вирішення проблем громади.

Олександра Панкевич, завідувача дитячим садочком с. Семенівка, Пустомитівський р-н, Львівська обл.:

– Завдяки Проекту економічного розвитку громади ми навчилися працювати з громадою, залучати громаду до вирішення ключових проблем, і в результаті ми переконались, що громада спроможна реалізувати успішні проекти. Для представників нашої громади було корисним та цікавим знайомство із діяльністю громад з іншими регіонів, зокрема, Черкащини та Закарпаття. Ми побачили, що хоча громади є доволі різними (культурні особливості, ресурси тощо), однак є багато спільних проблем, зокрема, у своїй більшості громади не готові самостійно розпочати процес економічного розвитку громади, і тому ПЕРГ став потужним поштовхом в економічному розвитку громади в Україні.

Дуже корисним для представників нашої громади була участь у навчальних семінарах, на яких ми навчилися залучати кошти для розвитку громади, налагоджувати співпрацю із місцевою владою та бізнесом.

Олена Мельниченко, викладач кафедри економіки та управління, Черкаський державний технологічний університет:

– Хочу сказати, що беручи участь у Проекті економічного розвитку громади, я отримала більше, ніж сподівалась. По-перше, значно зріс рівень знань, зокрема, ми мали можливість познайомитись із навчальними програмами з економічного розвитку громади канадських університетів і переконались, що в Україні ми практично не вивчаємо економічний розвиток громади, забуваючи про те, що ринкова економіка – це також кооперативи та соціальні підприємства. Окрім того, викладачі університетів завдяки ПЕРГ підготували курс з економічного розвитку громади, який тепер читатиметься на постійній основі студентам Черкаського державного технологічного університету та Ужгородського національного університету. Важливим є і те, що курс ЕРГ поєднує як глибокий теоретичний матеріал, так і практичний досвід українських громад та громад Канади, Польщі, Словаччини.

Тісна співпраця із українськими громадами, детальне вивчення їхніх потреб дало нам можливість краще зрозуміти особливості економічного розвитку громади.

Окрім того, завдяки проекту я знайшла своє особисте щастя.

Бюлетень виходить у рамках Проекту економічного розвитку громади (січень 2004 – грудень 2007), українсько-канадської ініціативи, керованої Канадським бюро міжнародної освіти за фінансової підтримки Канадської агенції міжнародного розвитку.

Більш детально із заходами, публікаціями та іншими матеріалами Проекту ви можете ознайомитись, відвідавши нашу веб-сторінку www.ced.org.ua. На веб-сайті розміщені посилання на інші організації, що працюють в галузі ЕРГ, наведена інформація про партнерів Проекту, висвітлена діяльність громад-учасниць Проекту, подані матеріали навчальних курсів і семінарів з ЕРГ. Тут також є безліч цікавих фотографій – завітайте на наш сайт!!!

*Шеф-редактор – Василь Полуйко
Редактор – Галина Луцишин
Надсилається безкоштовно.*

*Адреса: 79008, м. Львів, вул. Лисенка, 21
Західноукраїнський ресурсний центр
Тел.: (0322) 97-66-24, 97-68-13
e-mail: gi@zurc.org, www.ced.org.ua*

*Свідоцтво ЛВ № 674
Видруковано в ТзОВ „Аз-Арт”,
м. Львів, вул. Козланюка, 17
Наклад 1000 прим.*